
AVİM'İN "BİRİNCİ DÜNYA SAVAŞI SONRASI KARADENİZ'DE ABD DONANMA FİLOSU VE YAKIN DOĞU'DA TARİHSEL GERÇEKLER' BAŞLIKLİ RAPORU YAYINLANDI

24.07.2023

Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Avrasya bölgesinin dinamiklerini anlamak için sürdürdüğü çalışmalara, Dr. Teoman Ertuğrul Tulunun "The US Navy Fleet in the Black Sea after the First World War and the Historical Realities in the Near East" ("Birinci Dünya Savaşı'ndan Sonra Karadeniz'deki ABD Donanma Filosu Ve Yakın Doğu'nun Tarihsel Gerçeklikleri") başlıklı İngilizce raporuyla katkı sağlamaktadır.

Geniş Karadeniz Bölgesi (GKB) tarihsel olarak stratejik bir öneme sahip olmuştur. Bu önem GKBnin, özellikle Rusya, Kafkasya, Orta Doğu ve Orta Asya kavşağında yer almasından kaynaklanmaktadır. Rusya'nın, İstanbul ve Çanakkale Boğazları üzerindeki egemenlik arayışları, bölgenin jeostratejik önemini yansıtmaktadır. Bu rapor, sıcak / açık denizler için coğrafi bir özlem içinde olan Rusya'nın içsel motivasyonlarına ışık tutmaktadır.

Ayrıca bu çalışma, Rusya'nın jeopolitik emellerine ilaveten, Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra ABD Donanmasına ait unsurların Karadeniz'deki varlığının ardındaki sebebi ayrıntılı olarak ele almaktadır. Amerikan çıkarlarını ve vatandaşlarını koruma konusundaki kritik rollerini, 1919 yılından 1923'te Türkiye Cumhuriyeti'nin kuruluşuna kadar İstanbul'daki en üst düzey ABD diplomatı olan Amiral Bristol'un, aynı zamanda Amirallik görevine atanmasıyla vurgulamaktadır.

Bu raporun ana teması, ABD Donanması'nın, özellikle Osmanlı İmparatorluğu'nun Pontus Rum vatandaşları olmak üzere, Osmanlı topraklarındaki silahlı ayaklanmalara müdahalesinin incelenmesidir. Rapor, ABD yönetiminin, Osmanlı İmparatorluğu ile olan ilişkilerinde diğer Müttefik güçlerden belirgin şekilde farklı olan seçici politikalarına ışık tutmaktadır.

Ayrıca raporda, Amiral Bristol'un siyasi duruşuna derinlemesine yer verilerek, onun Amerikan çıkarlarını öne çıkaran pragmatik yaklaşımı nedeniyle Ermeni ve Yunan topluluklarından aldığı eleştirilere dikkat çekilmektedir.

Bu tarihsel nüansları derinlemesine araştırmaya ilgi duyanlar, raporu kitapçılardan ve doğrudan AVİM'den satın alabilir.